

The Liberation of Western Czechoslovakia 1945

by Bryan J. Dickerson

Jak se druhá světová válka v Evropě blížila v prvních květnových dnech 1945 ke konci, bylo její epicentrum v naší vlasti. Více než šest dlouhých let, lidé v Československu žili pod nacistickou tyraní - delšími roky, než jakýkoliv jiný národ, podrobený nacistickým Německem. Nyní, dva sbory generála G. S. Pattona, **Jr.**- třetí Americké armády byly v Sudetech- region podél staré českoněmecké hranice z r. 1937. Nepřátelská německá armáda doslova zmizela, jak desetitisíce jejich vojáků denně kapitulovalo či dezertovalo. Třetí Armáda právě přivázela svobodu západnímu a jižnímu území Československa, od dlouhých roků nacistické poroby a útisku.

Podrobení českých a slovenských národů bylo podepsáno v neslavné mnichovské konferenci v září 1938, kdy Británie a Francie dovolila **Adolfu Hitlerovi** uchopit Sudety.

Tento region od jihozápadního Československa, pokračující po severní části země, hraničil s Německem a v něm žilo asi 3 miliony etnických Němců, kteří nikdy historicky nebyli součástí Německa. Počínaje jarem r. 1939, Československo již dál neexistuje. Němci se zmocnili zbytku českých zemí a Slováci určili k tomu, aby utvořili jejich vlastní nacistický loutkový stát. Národ byl násilně zahrnutý do nacistického válečného soukolí a přejmenován na "Protectorate Čechy a Morava."

Dlouhé roky nacistické poroby

Po dalších šest let, Češi žili pod útlakem jejich nacistických protektorů. Stovky tisíc Čechů bylo deportováno do německého průmyslového odvětví. Židé byli shromážděni a posláni do koncentračních táborů, kde jich většina nakonec zemřela. Katolická církev a jiné kostely a víry byly důrazně perzekuovány. Školy a Vysoké školy byly zavřeny.[1]

Po šesti dlouhých letech okupace, zrovnoprávnění českých obyvatel měla nakonec v rukou v dubnu 1945. Sovětská armáda, která překročila Slovensko a východní Moravu a stála proti divoké německé obraně. Na západě, spojenecké armády proudily napříč středním Německem proti tající německé resistenci. 18 dubna, rozdělený 90th pěší pluk **XII Corps**, dosáhl staré československé

hranice a vyslal své průzkumné jednotky před vstupem do země. Touto akcí, bylo Německo rozpuřeno na dvě strany. V několika dnech, se 90th pěší divize spojila s dvěma dalšími jednotkami třetí armády :2nd jízdní cavalry a 97th pěší divizí.

Třetí armáda a její operace podél hranice

Spíše než pokračovat východně do Československa, Supreme Allied Commander generál Dwight D. Eisenhower posunul Third Army- (Třetí armádu) k jihovýchodu, aby přešel domnělým obavám před nacistickou "poslední obranou" v regionu Alp známé jako "Národní pevnůstka." Pod velením generála S. Leroye Irwina, XII Corps pokročil rovnoběžně s československou hranicí, aby chránil a zastínil prodloužený levý bok Třetí armády

Zatímco hlavní směr Třetí armády byl směřován na jihovýchod, 2.jezdecká kavalérie, a 90th a 97th pěší divize překonala strnulou německou obranu .

23 dubna poblíže města Asch., 90th pěší divize osvobodila koncentrační tábor Floessenburg .Zde Američané objevili odporná nacistická zvěrstva páchaných na věznicích. O dva dny později bylo osvobozeno město Cheb 97th pěší divizí, po intenzivním boji. Velký boj byl sveden i o letiště. První Sergeant Thomas Banks s četou 387th pěšího pluku, vedl útok na letiště za podpory středních tanků."Akce byla rychlá a urputná, " řekl později. "Měli bychom velké problémy bez tanků."

O několik dnů později, 42nd eskadra z 2. skupiny kavalérie provedla dvě úspěšné záchranné akce. V první, rotný (S/četař.) Josef Carpenter a jeho četa C Troop, zachránila několik set spojeneckých válečných zajatců z tábora, několik mil za německými liniemi. Druhá akce- slavné Lippizanské koně z vídeňské španělské jezdecké školy. Doprovázen německým armádním zvěrolékařem, velitel Thomas Stewart prošel skrz německé linie ke stájím, ve kterých byli drženi koně a úspěšně vyjednával pro jejich odehnání. Poté 42nd eskadra se probjovala skrz německé linie a zachránila koně.

Na konci dubna již bylo jasné, že se blíží konec německé armády. Bylo to otázka dnů. Jednotky První U.S. Army se posunují na jih, aby pomáhaly chránit bok Third Army, který stával se delším a delším každým dnem. 97th pěší divize byla převedená do 1. Armády a 1th pěší divize převzala na sebe odpovědnost, za krytí jejího levého boku. Hlavní Corps Headquarters se přesunul z Lipska , aby převzal kontrolu First armádních jednotek na československé hranici. Dodatečně se také přesunul zbytek Third armádní jednotky do pozice podél hranice. Nacistická poslední obrana se již nevzpamatovala. Třetí a sedmá divize obsadila National Redoubt (Národní pevnůstku) a konečně se ukázalo, že to byl mýtus vytvořený německou propagandou.

Patton si dělal starosti s pokračujícím postupem na východ. Opětovně, žádal povolení od Twelfth U.S. Corps a velitele generála Omara N. Bradleyho a Eisenhowera postoupit do Československa. Bylo mu to odepřeno od obou. Oni nebyli lhostejní k jeho žádostem, ale zrovnoprávnění Československa byla nižší priorita. Ve svých pamětech Bradley napsal o Pattonově nadšení pro Československo:

"Proč- - - " zeptal jsem se Pattona, "proč chce každý chlap v Třetí Armádě osvobodit Čechy?" Patton se šklebil a křičel: "Jsme v Československu!,, " , " - - - a víš proč? fraternizace! Jak můžeš zastavit v pekle vojsko a nějakou bitvu bez tohoto?"

Pozn. Patton měl zřejmě na mysli dopřát svým vojákům trochu té zábavy, protože fraternizace znamená seznamování a děvčata...atd..

Bohužel pro Pattona, (potažmo pro Československo) Eisenhower zápasil s několika rozhodnutími většího významu. Eisenhower chtěl válku ukončit tak rychle, jak je to možné, aby mohl realizovat plán znovu-rozmístit jeho americké jednotky do pacifického Theateru napadnout Japonsko. On také úspěšně vzdoroval intenzivnímu tlaku, nejen od britského ministra Winstona Churchilla a britských vojenských vůdců, ale i od jeho vlastních důstojníků, kteří chtěli obsadit Berlín před Sověty. Eisenhower byl zaměstnán návrhem britského Field Marshalla Bernarda Montgomeryho, obsadit Lübeck, město na baltském mořském pobřeží namísto Berlína k tomu, aby zabránil Sovětům uchopit Dánsko. Nakonec, Eisenhower musel přijmout opatření se Sověty, aby nedošlo k promíchání jejich příslušných armád a nezpůsobily rozpoznávací problémy a ztráty na životech.

Řeka Labe byla vybrána jako demarkační linie, ale tato linie byla velkou měrou neurčena na severu a jihu, včetně v Československa.

kolaps Německé armády v západním Československu

Denní zprávy 3rd.US Army podávají detailní, rychlý rozpad Německé sedmé armády, podél československé hranice. Neschopné udržovat nějakou souvislou obrannou linii, 7. armáda se uchýlila k zdržujícím taktikám, jako stavbou zátarasů a silných překážek. Zpravodajská služba Třetí Armády **G - 2** hlásí 2 května, že není "žádná organizovaná nepřátelská první linie" proti **XII Corps**. Důstojníci zpravodajské služby Třetí- Third Army a **XII Corps** odhadovali, že v aktivním boji je pouze jen 6,500 - 7,000 německých vojáků, 35 tanků a děl a několik rozdělených jednotek, či zbytky jednotek. Pouze SS 11. obrněná divize, disponuje alespoň trochu nějakou útočnou silou..

Síla Třetí Armády podél hranice a Sověti, kteří vyvíjí tlak postupem z východu a z Rakouska, donutila Němce k ústupu do jakési kapsy v Čechách. Třetí Armádní sbor **G - 2** odhadoval, že celkem asi 141,250 německých vojáků a 325 tanků je v této kapse. Jiné odhady byly, že německá vojska jsou dvou až třináásobná proti Třetí Armádě. Koncem dubna, dvanáctá armádní skupinová zpravodajská služba odhadovala, že proti nim stojí přes 30 německých divizí v Československu, včetně čtyř obrněných a s dalších šest poblíž v Rakousku, západně od Vídně. Většina těchto divizí byla oslabena následkem těžkých bojů.

Ovšem ve skutečnost uvnitř Německé sedmé armády byla horší, než odhadovali američtí důstojníci zpravodajské služby. Dvě obrněné divize měly méně než 20 tanků a 2,000 mužů. Náčelník štábu sedmé armády **Generalmajor Freiherr von Gersdorff** psal, že vojsko bylo prakticky nepohyblivé pro nedostatek paliva. Veškeré palivo které zbylo, bylo zabaveno a použito proti Rusům. Proti útok 2. a 11 SS panzer. obrněné divize proti Třetí Armádě na levému boku byl naplánován, ale nemohl být uskutečněn kvůli nedostatku paliva. Pěší divize každá, dosáhla méně než 2,500 mužů a měli málo dělostřelecké munice a těžkých pěchotních zbraní pro podporu. **Generalmajor Karl Weissenberger**, velitel vojenského prostoru **XIII** či 13. sboru, později napsal: " čela těchto divizí se skládala z posílených jednotek, ale my jsme nebyli schopni zaplnit mezery." Západní a Východní fronta se spojila a polní Marshall Ferdinand **Schoerner** převzal kontrolu nad veškerou německou armádou v této československé kapse. (Pocketu). On také nařídil 11 SS. obrněné divizi, a 7. armádě, které zůstali jako největší a nejefektivnější zbývající bojový útvar, ihned postoupit východně, aby bojovali se Sověty.

Pro německé vojáky, boj proti Rusům znamenal jistou smrt, jak na bojišti či jako váleční zajatci. Není třeba říkat, že Schoernerovy rozkazy nebyly dobře přijaté důstojníky a muži 11. SS obrněné divize. S pomocí 2. kavalérii skupiny a velitele plukovníka **Charlese H. Reeda**, 11. SS. Panzer velitel generál **Wendt von Weitersheim** se setkal 4 května s důstojníky **90th** pěší divize v české vesnici **Všeruby**, aby projednal kapitulaci podmínky jeho divize. Za přítomnosti důstojníků divizního velitelství Brigadier generála Herberta Earnesta, **359th** pěšího pluku velitele plk. Raymonda E. Zvona, a několika divizních štábních důstojníků, bylo odsouhlaseno, aby gen. **Wendt von Weitersheim se** nepodmíněně vzdal i s divizí generálu Earnestovi.

Přijmutí kapitulace celé 11SS. obrněné divize, nebyl tak snadný úkol. 11. SS obrněná divize čítala přes 9,000 vojáků, sedmdesát tanků, přes sto bezzákl. děl, patnáct s vlastním pohonem, zbraně a přes tisíc rozmanitých vozidel. Protože mnoho německých vozidel nemělo palivo, Halsey poskytl Němcům vlastní palivo, aby mohli přijet do amerických linií. Poručík **Orwin C. Talbott**- 3. Battalion / **359th** pěší pluk, velel jednomu ze dvou praporů, které měly za úkol „zpracovat“ Němce. Jak německé zástupy vojsk přišly, **Talbotovy** lidé je odzbrojili a posílali na západní stranu k dalším válečným zajatcům do týlu. Obsluha houfnic plk. **D.K. Reimerse od 343rd** Field Artillery Battalion byla vycvičena na tyto kolony německých vozidel, kdyby snad došlo k tomu, že by se Němci rozhodli vzdorovat. Vojáci 2. pěší divize byli později přivoláni napomáhat **90th** divizi, v zacházení s německými vězni. O pár dní později, zbývající část 11SS. obrněné divize, se vzdala 26 pěší divizi v jižních Čechách.

Zajetí 11SS obrněné divize Američany byla nenapravitelná pohroma pro německou

7.Armádu.Vytvořila se obrovská propast, v již natažených liniích které nemohly být zaplněny."Nenadálý uspěchaný odjezd 11. Pz [obrněných vozidel] a vyklizení jižního boku,mělo za následek volnou cestu Domažlice - Plzeň pro Američany, " Generál. Weissenberger později napsal.:“cesta do Prahy nabízela plnou rychlost“.

Liberation Days - 5th of May

Ve Střední Evropě se vojenská situace rychle měnila.Nebylo překvapením obtížnost pořádku mezi západní Aliancí a Sovětskou armádou . Prostřednictvím ministerstva, zaslal do Moskvy generálovi Alexei Antonovovi 30 dubna, Eisenhower zprávu, zvýšit možnost postupu jeho sil až na linii v ose Karlovy Vary - Plzeň - České Budějovice. Poté,o dva dny později, Montgomery obsadil Lübeck na Baltském moři, a útočil po linii Wismar- Schwerin do Doemitz. Jeho armádní síly přijely do všech třech míst pár hodin před Sovětskými vojsky.4 května se Eisenhower rozhodl poslat Pattona do Československa.Telegramem do Moskvy seznámil Antonova s možností postupu podél celého východního břehu Vltavy. Takový pohyb vojska,by přirozeně zahrnul osvobození přinejmenším část Prahy, protože řeka probíhala středem města.

4.KVĚTNA se tedy splnilo Pattonovo přání.V 1930,mu Bradley telefonoval zprávu o Eisenhowerovo rozhodnutí. Patton byl připraven ihned vstoupit do západního Československa v ose Karlovy Vary - Plzeň - České Budějovice Také byl připraven k tomu, aby pokročil za tuto linii v dalších rozkazech. Pro vzpružení jeho sil,generálmajor Clarence Huebner- ovo V Corps byl přemístěn z First Armády do Třetí Armády.Bradley se zeptal Pattona kdy může zahájit útok.Patton odpověděl že zaútočí následující ráno. "On [Bradley] byl poněkud nedůvěřivý, ale my jsme se dost dobře navzájem znali a on mi věřil. "napsal později Patton ve svých pamětech.

Po uplynutí několika dní, V Corps se přesouval ze severu na jih, jako součást 1. Armády k tomu, aby pokryl Třetí Armádou prodlužující se linie útoků. Jak řekl Carl Sosna z 23.pěšího pluku“mnoho přesunů 2.pěší divize z Lipska bylo provázeno metelící, která způsobovala dopravní nehody“.Nyní,posílena o V Corps, vojska Třetí armády měla 18 divizí a přes 540,000 vojáků.Byla to největší polní armáda, vůbec kdy postavena Spojenými Státy. Jak Pattonův náčelník štábu, Major generál Hobart Gay, poznamenal ve svém deníku, "**toto je pravděpodobně jedna z nejmocnějších armád, vůbec kdy shromážděna v historii války...**"

Asi ve stejnou dobu Bradley informuje Pattona o přesunu V.sboru k Třetí Armádě,.Huebner dostal stejné zprávy právě když se posadil na večeři s některými z jeho štábních důstojníků. "Dobře, já vám dávám přibližně dvanáct hodin před telefonátem od Pattona,že někam vyrazíme. " Huebner neměl pravdu.O pár minut později,byl Huebner volán k telefonu. To mu volal Patton. "Dobře, řekl poté důstojníkům, já jsem se spletl. "Namísto dvanácti hodin, to je dvanáct minut.Jdeme na Pilsen - při rozbřesku."

Patton také měl rozhovor s gen.Gayem z XII sboru s přípravou na ranní útok.Gay informoval velitele sboru Irwina jehož úkolem bylo "zničit nepřítele v zóně a napadnout Prahu." Instruoval ho, že Irwin má použít 5. a 90th pěší divizi a 4.obrněnou divizí pro útok na Prahu.26.pěší divize a 11.obrněná divize pokryje pravý bok a záď jeho sborů, s podpůrnou bojovou činností. Po seznámení s plánem postupu, se Gay zeptal kdy Irwin může zahájit ofensivu. Irwin odpověděl: "Před 0700 zítra ráno.]"

Přiřazení Huebnerovo V Corps, vyžadovalo přeskupení sil v Třetí Armádě. Když toto bylo ukončeno, V Corps se skládal z 1. 2., a 97th pěší divize, 102nd skupiny kavalérie a 9 a 16. obrněné divize. Irwinův XII Corps nyní měl 5., 26. a 90th pěší divizi, 2.skupina kavalérie, a 4 a 11. obrněnou divizi. Oba sbory měly četné separátní dělostřelecké prapory pro dodatečnou palebnou podporu.

Patton si plánoval po mnoho dní tento útok.Byl proveden průzkum a personál provedl analýzu terénu. 5 pěší divize a 2. skupina kavalérie zabezpečila úseky procházející českými horami pro obrněné divize,aby mohly být využity.2 května, generál Irwin si napsal do deníku: "zřejmě napadneme Československo.,když mu k tomu dá Bradley schválení Třetí armáda je připravena a schopna, to udělat v několika hodinách."

Plán pro V a XII Corps představoval útočit vedle sebe na široké frontě, která se táhla po celé šíři Československa. Na severu, první pěší divize, podporována Combat Commandu A, 9.obrněná divize bude útočit směrem Karlovy Vary. V centru, 97th a 2. pěší divize by postupovaly a vyčistily cestu. 16.obrněné divizi ,která osvobodí město Plzen.Toto byla 16.obrněné první bitva a Patton byl chtivý dostat je do boje před koncem války. Zbytek 9.obrněné divize a 102nd skupin kavalérie zůstával v rezervě.]

Na jihu od V Corps, 4.obrněná divize by prošla skrz horské průsmyky držené 90th a 5. pěší divizí, směřujíc na Prahu.2. skupina kavalérie by následovala jako podpurná. Dále na jihu,26.pěší divize by prováděla útoky v obou směrech v jižním Československu a v blízkém Rakousku.11.obrněná divize by se neúčastnila československého napadení,ale tlačila by se na východ skrz Rakousko,aby se spojila se sovětskými silami. Tyto dva proudy by sloužily k tomu, krýt XII Corps- z pravého boku a zádi, od napadení ze severovýchodu. Celý plán byl typický pro Pattona: pěší divize otevřou díry pro obrněné divize a skrz ně spěšně a střemhlav do německých armádních týlových prostorů,aby způsobily boží dopuštění.

Ráno z 5 května, vyrazila Pattonova armáda kupředu.. 1., 2., a 97th pěší divize vedly útok. První pěší divize pokročila o 14 km dopředu a do stran 48 kilometrů. Překonali těžká německá palebná postavení, která zahrnovala neslavné 88mm protitankové kanóny. 97th pěší divize postoupila východně 24 kilometrů navzdory uzávěrám a silným překážkám. 2. pěší divize získala 42km.široké a 12 kilometrů hluboké území a stála proti roztroušené německé obraně.Osvobodila města **Horšovský Týn, Domažlice a Kdyni**

V té době 17 polní dělostřelecký prapor, který byl zahrnut v silách V sboru, který měl za úkol pozorovat nepřátelské jednotky a pozice zvukem a bleskem jejich zbraní, byla dělostřelecká hrozba tak minimální a změna první linie tak rychlá, že prapor byl užíván místo střežení týlových prostorů, k likvidaci zbytku unikajících německých vojsk.

Věrný svému slovu, **Irwin** se **XII sborem** zaútočil v 0600.s 5.pěší divizí a pokročil 10.km skrz obtížný terén a zabezpečil několik mostů přes **Vltavu**. Pro tento útok, 90th pěší divize užívala jen jeden z jeho tří regimentů.

Plk . Bell,359th pěší pluk ,ještě zpracovával kapitulaci 11 SS divize,když 357th pěší pluk vyčistil cesty pro 4. obrněnou divizi, zatímco 358th pěší pluk zůstal v záloze.Tímto počinem tak 357th pěší pluk překonal strnulou německou obranu na několika místech.

Blížícím se postupem amerických vojsk, občané Klatov povstali proti Němcům ve městě. V pozdních odpoledních hodinách, první předvoj 2nd kavaléristů přijela do města a německá obrana s téměř 1,000 vojáky se vzdala

Plzeňští obyvatelé se pokusili osvobodit od Němců. Vznikla tím napjatá situace,protože Češi nebyli dost silní,aby přemohli Němce a ti se odmítli vzdát Čechům.Velitel,generál. **von Majewski**,se rozhodl vytrvat do příjezdu Američanů a vzdát se jim.Nařídil svým vojenským jednotkám nevzdorovat Američanům,až vniknou do města. Remíza s Čechy pokračovala celou noc.

Také v Praze partyzáni povstali proti Němcům a byli zpočátku úspěšní.Divize ruské osvobozené organizace ROA, která bojovala po boku Německé armády proti komunismu a Stalinovi, v této době ustupovala před Rusy právě oblastí kolem Prahy.Tyto vojenské jednotky a jejich velitel, (bývalý sovětský poručík) generál. Andrej **Vlasov**, rozhodnutý nyní být nějak nápomocen a včas přejít na druhou stranu,se velice zasloužil svojí pomocí pražským vlastencům.Německý velitel města, generál **Rudolf Toussaint**, nebyl z těch, kdo by měl zájem o pokračování války, ale jeho nadřízeným byl polní Marshall **Schoerner**,

Schoerner ihned nařídil SS vojenským tankovým jednotkám,aby rozdrtily povstání.

Američtí vojáci začali přijímat zprávy o povstání v Praze. Tyto zprávy byly potvrzeny z Office ze Strategic Services týmu OSS, který vnikl do Prahy a vrátil se informovat Pattona o situaci. Poučen o nepříjemné situaci v Praze, Patton ihned volal Bradleymu aby dostal povolení k osvobození Prahy. "Pro smilování boží, Brade, ty vlastenci ve městě potřebují naši pomoc !" Patton prosil své nadřízené a šel tak daleko, že navrhl, „že se "ztratí do doby,než jeho jednotky osvobodí Prahu.“ Bradley nebyl lhostejný k Čechům a volal **Eisenhowerovi**, ale vrchní velitel odmítl pohnout se z dohodnuté linie a rozkázal Bradleymu a Pattonovi, nepřecházet přes linii **Karlovy Vary - Plzeň - České Budějovice**.

První americké operace v Československu byly vedené v Sudetech, které bylo téměř zcela obydlené Němci. "Když jsme přicházeli do Československa,nebyli jsme v přátelském teritoriu," vyprávěl později vojín Harold **Yeglin** z 97th pěší divize. "Zde jsme se setkali s mrzutými pohledy a zasmušilými tvářemi, když Němci šli s očima upřenýma k zemi a odmítali povšimnout si vítězů,"

Jakmile američtí vojáci přejeli tuto oblast Čech, atmosféra se radikálně změnila. "Radost českých vlastenců nás měla varovat, ale my jsme byli totálně nepřipraveni pro šílenou oslavu, která nás vítala v dalším městě, " napsal domů kapitán. Charles MacDonald z 23.pěšího pluku. Burton Smead, Jr. z 12. Field Artillery Battalion popsal přivítání, které se jeho jednotce dostalo. "Jestli zastavíme vozidlo, tak jen sotva se můžeme dostat pryč, protože lidé se hrnou do vozů, smějí se, potřásají nám rukama, mluví nějakou řečí,nosí jídlo, víno a květiny a mávají na nás, ". V dopise rodičům, četař Lee Walenta z 15. Field Artillery Battalion popsal:"připadal jsem si jako hrdina v nějakém ohromném fotbalovém zápase, odnášen z pole na bedrech diváků." Když 2. eskadra kavaléristů vstoupila do Klatov, byli vítáni "ohromnými zástupy divoce jásajících českých lidí." Jak Američané pokročili hlouběji do české země, byli vítáni radostnými českými civilisty,mnozí oblečení do domorodých krojů, a celá města a vesnice byla vyzdobena českými a americkými vlajkami. To byl jen začátek. Brzy, tisíce jiných amerických vojáků v jiných jednotkách,okusili podobné přivítání.

Toho dne byly získány významné územní zisky jednotkami obou V Corps a XII Corps. Větší kroky byly očekávány v dalších dnech. Znepokojen Pattonovými záměry, Bradley telefonoval v 1930 večer a připomínal mu zastavit v ose Karlovy Vary - Plzeň -České Budějovice.“ Stůj, dej přednost !.“

Sovětský svaz měl velký strach,že Eisenhower zvažuje postup na východ od Vltavy. Antonov odpověděl na Eisenhowerův telefon ze 4 května ihned příští den. V jeho odpovědi, Antonov požadoval,aby Eisenhower ne postupoval za Karlovy Vary - Plzeň -České Budějovice a také mu připomenul, že Sověti zastavili svůj postup na Lübeck o pár dnů dříve,než bylo oficiálně vyhověno Eisenhowerově žádosti.

Osvobození den - 6. květen

Pěší pluky učinily významné územní zisky.Proto ráno 6 května, se kupředu skrze frontové linie pěších divízi mohla posunout 9.obrněná divize brigádního generála Thomase Harrolda . Combat Command A 9. obrněné divize inscenovaly skrz frontové linie první pěší divizi, která byla umístěná pět kilometrů na východ od Chebu. Bojové velitelství se skládalo z velitele. Plk . Kenneth Collinse- 60th obrněný prapor pěšího pluku, Plk Ruhlena- 3. obrněný polní dělostřelecký prapor, poručík. Plk Leonard Engeman- ovo 14. Tank Battalion, a přípojné jednotky ,jako ženisté, zdravotní jednotky a protiletadlové dělostřelectvo.

Prapory byly rozděleny do útočných sil Task Force a Task Force Engeman, s Ruhlenovým praporem, poskytujícím mobilní dělostřeleckou podporu. Úkolem Force Engeman ,byl postup východně od 1.divize pěšího pluku s lehkými obrněnými vozidly průzkumu ve vedení, zatímco úkolem Task Force bylo očekávat další rozkazy v pozadí útočných sil a podpora .

Force Engeman brzy vnikl do německé kruhové obrany, která čítala velký počet kulometů, protitankových kanónů a pěšího pluku vyzbrojeného Panzerfausty,-ručními protitankovými raketami. Aby byla tato překážka překonána ,lehké tanky M24 D Company se přesunuly do vedení. Tyto M24 ihned vnikly mezi protitankové kanóny a za podpory houfnic Ruhlenova praporu, kterému byl přenechán úkol dokončit boj, uskupení pokračovalo na východ.

Když denní postup skončil, několik dalších německých protitankových kanónů bylo zničeno a s nimi i několik amerických životů.

Ačkoli eskadra kavaléristů 2nd calvary byli ostřílení hoši prošlí mnoha boji a ještě nějaké je čekali,16. obrněná divize měla vidět boj poprvé v přední linii S koncem válečných dnů, si Patton dělal starosti je dostat do akce. Ráno 6 května, vstoupili do boje poprvé. Jejím úkolem bylo osvobodit Plzeň,západočeské největší a nejdůležitější město. Hlavní tíhu boje nesl plukovník Charles Noble Combat Command B ve směru Bor -Plzeň Úkolem bylo obsadit území západně od města.Paralelně po cestě z jihu, pronikne Command R a bude krýt jejich bok a obsadí území východně od Plzně Bojový Command A bude následovat Nobleho síly jako podpora a rezerva. Ukončení těchto přesunů bude vstup a osvobození města.

Noble rozdělil jednotky do tří taktických uskupení. Úkolem Force A, pod velením Plk G. B. Picketta, se sestával z většiny 69th obrněného praporu pěšího pluku, několik čet 16.tank.praporu,útvary B z 23. průzkumné kavalérie eskadry a jedné čety 216th obrněného praporu ženistů.Útočné síly Task

Force A překonal německou obranu za méně než dvě hodiny a oddíl B přijel do okrajových částí měst města. Noble se rozhodl vstoupit do **Plzně** bez čekání na zbytek sil. To bylo odvážné rozhodnutí, neboť Noble měl jen 2,500 mužů a německé síly byly odhadovány na více jak 10,000 vojáků.

Nobleho odvážný vstup do Plzně s předvojem jednotek Task Force A bylo uvítáno zástupy jásajících Čechů. Ne dlouho potom se připojil za radostného zástupu Čechů i Combat Command B a zabezpečil **Skoda Works(Škodovy závody)**, městské letiště a pochytil stovky německých vojáků

Tisíce lidí vítalo své osvoboditele a slavilo svobodu od německé poroby. Češi zasypávali své americké osvoboditele květinami, hostili jídlem a jejich světově-slavným plzeňským pivem.

Veře **Fiedlerové** bylo tehdy devatenáct let. "Já jsem byla mezi těmi šťastnými lidmi se slzami v očích," řekla později. "To byl jeden ze šťastných dnů mého života." osvobození, **Jaroslav Peklo**, byl tehdy osm let starý a později napsal: "nejlepší dny mého života začaly, v té chvíli." Další teenager žijící v **Plzni**, **Marie Zajicová**, napsala později, že: "každý obyvatel [**Plzně**] zkusil vyjádřit svoji radost a vděčnost." Plk .Noble se brzy poté spojil s divizním velitelstvím brigádním generálem Johnem L. Piercem. Oběma se dostalo ohromného přivítání hrdinů, od celé Plzně.

Ale oslava ve městě byla předčasná. Asi okolo 1000, němečtí ostřelovači usazení vysoko v kostelní věži St. Bartoloměje (katedrála ve středu náměstí) začali střílet do davu dole. Jiní němečtí ostřelovači zahájili palbu z blízkých domů. Zástupy se rozutekly a lidé hledali úkryt. Americká strojní obsluha děl opětovala palbu na ostřelovače. Věra Fiedlerová později řekla, s jakým klidem se američtí vojáci připravili vniknout a vyvést ven ostřelovače. "Z našich krytů jsme pozorovali s ohromným úžasem a obdivem bojové zkušenosti a kuráž vojáků.. " řekla Marie Zajicová. Němci nemohli mít úspěch proti kulometům 16. obrněné divize, namontovaných na vozidlech Skupina vojáků vystoupala na kostelní věž St. Bartoloměje a pochytila Němce. Další Američané je odzbrojili a prohledali kapsy ostřelovačů. Odpoledne, poručík. Charles Schaefer z 216th Armored Engineers objevill velitele německé pevnosti v Plzni, generála. George von Majewski, a jeho štábní velitelství. Schaefer ihned podal zprávu o jeho nálezu. Ne dlouho potom, výkonný důstojník Command B poručík. Plk . Percy Perkins přišel a nařídil von Majewskemu bezpodmínečnou kapitulaci. Po podepsání a vydání dokladů, se německý velitel střelil smrtelně do hlavy pistolí, kterou skryl před Američany.

Ačkoli většina německé posádky se jednoduše vzdala, roztroušené zbytky nezdolných německých vojáků stále stříleli po Američanech z četných míst ve městě. Po zbytek dne, vojáci 16. obrněné divize likvidovali bojem tyto místa. Zřídili také obranná palebná postavení po městě. Ještě během dne, z hlavního velitelství byla přivolána **97th** pěší divize do **Plzně**. Ta vyčistila kapsy německých ostřelovačů a vojáků, ukrytých v několika kostelech, synagoze, operním divadle a na velitelství gestapa. Bylo zajato přes 8,000 německých vojáků, kteří se většinou vzdali bez boje. Ve své první bojové činnosti války, 16. obrněná divize osvobodila **Plzeň** s minimálními ztrátami- jeden voják zabit a šest zraněno.

Zatímco 16. obrněná divize upevnila své postavení v Plzni a okolí, některé z jejich jednotek postoupilo východním směrem ku Praze. G **Eike, četař** z 18. obrněného praporu pěšího pluku s polopásovým vozidlem a šesti vojáky hledali silnici, která by směřovala východním směrem. Takto postupem času, on a jeho lidé osvobodili tři malé vesnice poblíž **Plzně**. Poručík. **Pickett** poslal četu průzkumníků **64th** obrněného praporu pěšího pluku směrem ku Praze. Četař. Joe **Gallagher** z 5. Tank Battalionu a vojín Edward **Krusheski** z **69th** Armored Infantry Battalion byl také v jednotce postupující ku Praze.

Jižně od 16. obrněné divize, slavná 4. obrněná divize vyrazila dvěma útočnými proudy, (tzv vidle) z německého města **Regen** skrze pozice držené 5. a **90th** pěší divizí. 4. obrněná se nesetkala s žádným německým protiútokem a její rychlý postup byl zpomalen jen velmi prudkým deštěm a špatného stavu horských cest. V mnoha městech podél divizních přípoju, čeští partyzáni již svrhli jejich německé držitele. Bojový Command postoupil skrz **Regensburg** a skončil toho dne ve městě **Strakonice**. Bojový Command B pokročil skrz **Freyung** a skončil den ve **Velkém Boru**. Úkolem sil 25. eskadr kavalérie a Commandu C, **35th tankového** praporu spěchajícího vepředu, bylo osvobodit město **Pisek** a zajmout 800 německých vojáků obrany města. Průzkumný oddíl dokonce požadoval pokročit až do okrajových částí města Prahy. Bojový Command R následoval Combat Command A v záloze a zastavil se v nejbližším okolí **Volyně**.

Jakmile 4.obrněná divize prošla Sudety, setkala se s Čechy, kteří lemovali spojovací cesty jejich postupu. "Po vstupu do Československa, to bylo přivítání, které bylo srovnatelné jako téměř před rokem osvobození Francie, "takto to bylo napsáno v divizním bojovém deníku. "Nadšení Češi lemovali strany vozovky, oděni v národních barevných stejnokrojích." V jednotce deníku 51st obrněného praporu pěšího pluku, první poručík. David E. William popsal ' přivítání Američanů, když Combat Command A vstoupil do Strakonice." Kolona se stěží mohla pohybovat, kvůli zástupu civilistů, " napsal. "Atmosféra byla jedinečnou oslavou a nebyla vůbec očekávaná." Plk . Al Irzyk, velitel 8.tankového praporu později popsal uvítání, které jeho prapor zažil.. "Náhle tam byli - šťastní, rozradostnění Češi - usmívající se, smějící se, mávající, objímající se navzájem, a pokřikující na nás " napsal ve svých pamětech.

Za 4.obrněnou divizí bezprostředně následovala 5. a 90th pěší divize. Pěší pluky následovaly tanky a přejímaly zajaté německé vojáky. Dva z regimentů 90th pěší divize, 357th pěší pluk osvobodil 400 britských válečných zajatců a zachytil asi 900 Němců. 358th pěší pluk se setkal s bojem v několika městech a dohromady tento boj skončil kapitulací přes 1,100 německých vojáků. Vojáci z 5. pěší divize při dobývání města obývané sudetskými Němci, byli nuceni projít 10km skrze velice obtížný terén.

Zatímco vojáci Třetí Armády směřovali tvrdě směrem ku Praze, Bradley se pokusil vyřídit Eisenhowerův zákaz postupu za linii Pattonovi. Dostihl Pattona telefonem když se vrátil z nedělní bohoslužby. "Stop linie na ose Plzeň je rozkaz, Georgi, pro V a XII Corps, " informoval Bradley. Také Pattonovi nařídil neposílat žádné rozvědky dále, než pět mil severovýchodně od Plzně. Pattonovy námitky byly rázné ale marné.

Na velitelství 16.obrněné divize, která sloužila jako Division Message Center Officer, (Divizní Zpravodajská Centrální Služba- velitel plk.Polish) která byla zodpovědná za vyluštění zakódovaných komunikačních zpráv, se kolem 1600 dostala zpráva z velitelství V Corps „zastavte přední postup a udržujte obranný pětímílový obvod, severně od Plzně.“ "Byl jsem ohromen, když jsem se dozvěděl, že generál Patton by měl držet kompletní obrněnou divizi v předpeklí, zatímco Praha byla ještě v německých rukou, " později řekl plk. Polish. "Já předám dodanou zprávu generálovi Pierce, našemu velícímu generálovi a toto způsobí, že Combat Command B bude stažen z jeho postupu do Prahy." O nějakou dobu později, se Polish dověděl, že rozkaz vzešel od Eisenhowera.

Pomalou, ale jistě, byl tento rozkaz předáván dle organizačního schématu k zastavení obrněných sil. Podle Gastona Gee, předvoj 4.obrněné divize 51st obrněný prapor pěšího pluku, vnikl až do okrajových částí města Prahy. Jednotky 16.obrněné divize, byly také zastavené ještě před Prahou.

"My jsme byli 17mil od Prahy 6 května a potom nás otočili a poslali zpět, " řekl později srg. Joe Gallagher z 5. tankového Battalionu. Pvt. Ed Krusheski a jednotka 69th obrněného praporu pěšího pluku byl už jedenáct mil od Prahy. plk.G.Pickett ze 69th obrněného pěšího pluku, později napsal, že jeho četa průzkumníků se dostala na okraj Prahy předtím, než byli zavoláni zpět.

Praha volá po americké pomoci proti Němcům. Mnoho amerických vojáků mohlo slyšet rádio - vysílá z Prahy. Čeští partyzáni z Prahy žádali obě jednotky 4.a 16.obrněnou divizi proti Němcům. Tyto žádosti byly projednané skrze Třetí Armádu a 12th.skupinu armád až k Eisenhowerově vlastní Supreme Headquarters Allied (SHAEF) "V 0415 hodin, 6 května 1945, Praha znovu žádala o americkou podporu letadly a tanky, během tohoto dne, " jedna z několika zpráv z české vojenské mise k Eisenhowerovi. "Obyvatelstvo se drží pevně, ale podpora je nezbytná, my vás o to žádáme.". Československá vláda v Londýně poslala také naléhavé žádosti Eisenhowerovi ,ale ten nedovolil Třetí Armádě pokračovat ku Praze a záchraně povstání občanů města. Místo toho informoval sovětskou rozvědku o jejich žádostech a jeho záměru, nepřekročit linii Karlovy Vary - Plzeň - České Budějovice

Eisenhower nařídil americkým silám ,aby zastavily v ose Karlovy Vary - Plzeň - České Budějovice, ale jeho rozkaz se prováděl velice pomalu a nebyl v dosahu mnoha jednotek. Následkem toho, byli svoláni velitelé Combat Commandu A - 9 obrněné divize, 1., 2., 5., 90th a 97th pěší divize na ráno 7 května.

5.pěší divize utrpěla 7.května několik ztrát na životech, při střetu se skupinami německých oddílů, včetně jeho posledního vojáka zabitého v boji. Podle generála.Gaye, 5 a 90th pěší divize přešly již 10 mil za linii. 2. pěší divize ulehčila 16. obrněné divizi v Plzni a zastavila asi 12 mil ve městě Rokycany. Jiné jednotky zastavily ještě před linií. 9. obrněná zastavila kousek od Karlových Varů, a 26. pěší pluk zastavil západně, těsně před Českými Budějovicemi. Té noci, vojín první třídy

Domenic Mozzetta z 97th pěší divize vystřelil poslední výstřel války v Evropě. Dohromady, Třetí Armáda osvobodila a nyní zabírala 3,485 čtverečních mil západního Československa.

Nacistické Německo se formálně vzdalo Allied Powers (Spojencům) v Remeši, Francie 7 května, s oficiálním zastavením vojenských akcí do 0001ráno 9 května. Zprávy byly přijaty se smíšenými pocity amerických vojáků. Někteří američtí vojáci byli radostní a jiní tiše přemýšleli o ceně toho vítězství a o kamarádech, kteří byli zabití. Pro jiné vojáky, byla německá kapitulace jen "pouhou skutečností, že válka v Pacifiku ještě pokračovala a že budou převeleni právě tam, " řekl poručík Bob Carlson z 38th pěšího pluku. Jeho pluk nebyl jediný, který byl vybrán, aby byl poslán do pacifického Theateru bojovat s Japonci. Zatímco jejich reakce na německou kapitulaci byla různá, četní Američané se horlivě účastnili vítězných oslav, které se konaly v západních a jižních Čechách a napříč Československem.

Válka v Evropě končí!!

Ačkoli zastavena na demarkační čáře, 16. obrněná divize měla ještě vykonat jednu životní misi. Četa 23. eskadr kavalérie doprovodila poručíka V sboru Roberta Pratta, československého styčného důstojníka a plukovníka Meyer - Detring z Wehrmachtu, vyhledat Field Marshall Schoenera a předat kapitulaci rozkaz podepsaný v Remeši. Prattova mise se vydala z Plzně a vykonala cestu bez incidentu do Prahy. Tam se dozvěděli, že Schoerner přesunul svoje velitelství na východ do města Velichovky, blízko polské hranice. Tak Prattova mise směřuje do Velchovky, kde je brzy ráno z 8 května. Zprávy byly předány a Pratt Mission se vrací do Plzně ještě ten den v noci .

Po VE-Day

Válka v Evropě skončila, ale ještě mnoho vojáků našlo smrt. Např. při nakládání německé munice na nákladní auta ve městě Pernek 8 května, došlo k explozi a ta si vyžádala životy des. Joe Evanche a sedmi dalších vojáků 26. pěší divize. "Válka, je nejkrutější ze všech dravců a vzala si svoji poslední kořist" řekl četař Carl Devasto ze 101st pěšího pluku, "svědek této tragédie. Ve dvou samostatných incidentech v týdnu po VE Day, vojáci 4. obrněné divize, 94th obrněného polního dělostřeleckého praporu byli ostřelováni malými skupinami nezdolných německých vojáků. Členové obou skupin buď byli zabití či chyceni, ale jeden americký voják - PFC Oscar Oakman - byl zabit během druhého incidentu.

Němci v Praze odmítnuli vzdát se a pokračovali v boji. Ačkoli sovětské tanky přijely do města odpoledne 9. května, skupiny Němců se držely až do 13 května. Když zbraně nakonec v Praze utichly, bylo zabito, či zraněno tisíce českých civilistů a sovětských vojáků.

Naprostá většina německých vojáků a civilistů se vzdávala Američanům. Chtěli se tak vyhnout sovětskému zajetí. Ještě před (koncem války) VE Day, 2. pěší divize zachytila přes 23,000 německých vojáků; Po VE-Day, přijali ještě asi 52,000 dalších vojáků. Zvečera 9 května, bojové jednotky A 4. obrněné divize mělo přes 54,000 německých vojáků a civilistů uvnitř svých linií, a před touto linií bylo odhadem zastaveno dalších 275,000 lidí. . Ve skutečnosti, počet Němců čekajících na zajetí byl tak enormní, že bojové velitelství muselo používat zajaté německé štábní důstojníky k tomu, aby sladili přesuny Němců k americkým liniím. 10 května samotné jednotky Pátého Sboru V. Corps převzaly 55,000 německých zajatců. Mezi 9 a 13 květnem, Třetí Armáda převzala půl milionu zajatců skrze své pásmo bojového úseku..

Převzetí takového obrovského množství zajatých Němců bylo velmi pracné, únavné a zodpovědné. Byly vytvořeny ohraničené prostory, aby se vůbec Americká vojska mohla pohybovat proti proudu Němců ve svých liniích.

Obrovské tábory zajatců, ve kterých byly prováděny prohlídky, ku zjištění možných válečných zločinců. Američtí velitelé museli u svých jednotek nechat vyložit nákladní auta a najít mnoho dalších k tomu, aby dopravili německé vězně zpět do Německa. Vyšetřovatelé byli přemoženi čísly. George Lamm byl jedním ze šesti lidí u XII Corps - určen k výslechu válečných zajatců, tým číslo 79 . Úkolem bylo prověřit asi 20,000 Němců v zajateckém táboře blízko German - Czechoslovak hranice. Mezi těmito Němci byl nalezen ukrytý vysoký důstojník SS . Gestapáčtí důstojníci a nacističtí úředníci zkoušeli uniknout spravedlnosti. Američtí vyšetřovatelé dělali co mohli, aby identifikovali a

uvěznili tyto úředníky a důstojníky, ale některým se podařilo uniknout. Jiní američtí vojáci, jako četař. Ib Melchior ze XII Corps- kontrarozvědky, (oddělení 212) vystopovali uprchlé nacisty a zatkli několik vysokých německých důstojníků, kteří se pokusili zorganizovat záškodnické akce proti US Army.

Mimo Němce, museli američtí vojáci pečovat o stovky tisíc dalších osob. Byli to lidé z téměř každého národa v Evropě: Poláci, Francouzi, Belgičané, Ukrajinci, Češi, Slováci, Dánové, Nizozemci, a židé z mnoha zemí. Většina z nich byli vězni, přinuceni k práci v koncentračních táborech. Jiní utíkali před válkou ze svých domovů. Mnoho jiných, bylo osvobození váleční zajatci, včetně Američanů. Tito lidé byli nemocní a trpěli podvýživou. Američtí vojáci dělali co mohli, aby těmto lidem pomohli

V jihozápadní oblasti Československa, američtí vojáci pomáhali Čechům postavit jejich zemi a ekonomiku zřícenou válkou. Například, četař G. Thompson a jiní vojáci 137th obrněného zbrojního praporu opravili zadržovaná německá vozidla a vrátili je československé vládě pro jejich použití. Když přišel čas žní, 94th pěší divize poskytla palivo pro zemědělské vybavení a několik set svých nákladních aut.

Jako první země násilně držena nacistickým Německem, Československo trpělo nejdelší okupací, jako žádná země v Evropě. Jak druhá světová válka v Evropě skončila, Pattonova třetí U.S. Armáda osvobodila jihozápadní Československo a s ním i poslední zajatce, držené nacistickým Německem. Šest dlouhých roků nacistického útisku a brutality nakonec skončily.